

KELIONĖ SU TEOFILIUMI (2017-ųjų rugpjūtis)

Sankt Peterburgo oras

Į palaimintojo Teofilijaus Matulionio beatifikacijos iškilmes Vilniuje buvo atvykę piligrimų iš įvairių užsienio šalių. Liturgija buvo švenčiama lotynų kalba, tačiau taip pat skambėjo latvių, rusų, lenkų, italų, baltarusių bei anglų kalbos. Ypač pradžiugino negausus būrelis piligrimų iš Sankt Peterburgo, kuriame pal. Teofilijus brendo kunigystei bei vykdė ganytojišką tarnystę labai permainingais ir pavojingais laikais.

Piligrimai iš Peterburgo į beatifikaciją atvežė Teofilijui neįprastą dovaną - skardinėje dėžutėje užkonservuotą St. Peterburgo orą („Воздух Санкт Петербурга“). Išraiškingesnę dovaną beatifikacijai kažin ar galima būtų surasti. Tai kažkuo panašu į evangelijos našlės garsųjį skatiką, kuris pats savyje beveik nieko nevertas, bet aukojimo momentu įgauna didžiausią reikšmę (plg. Mk 12, 44).

Skardinėje konservuotas St. Peterburgo oras skatina pasidomėti klimato sąlygomis šiame mieste. St. Peterburgas įsikūręs Nevos upės žiotyse prie Suomijos įlankos. Dėl daugybės kanalų miestas dažnai tituluojamas Šiaurės Venecija. Tai ne tik grožis, bet ir didžiulis iššūkis silpnesnės sveikatos žmonėms, ypač atvykusiems iš žemyninės dalies. Dėl drėgmės ir atšiauraus jūrinio klimato miesto kritikai teigia, jog St. Peterburge įmanoma gyventi tik gegužę ir birželį, o kitu metų laiku – kenksminga sveikatai. Be to, mieste „nesubalansuota“ šviesa, nes žiemą beveik nuolat tamsu, o vasarą – neįmanoma miegoti dėl baltųjų naktų.

Sunku objektyviai įvertinti tokius teiginius, bet XIX-XX amžių sandūroje carinės Rusijos sostinė šimtams tūkstančių jaunų žmonių tapo studijų miestu, o kitiems – galimybė rasti geriau apmokamą darbą ir susikurti sau užtikrintą ateitį. Deja, šios gražios svajonės ne visiems buvo pasiekiamos, nes daugelis prarasdavo sveikatą, o dažnai net ir gyvybę. Studentiškas gyvenimas

buvo pažymėtas įvairiais nepritekliais, skurdžia buitimi bei prastu maistu. Dažną studentą užklupdavo džiova ar kitos ligos, trukdančios siekti užsibrėžto tikslo.

1892 m. į Peterburgą siekti kunigystės atvyko ir Teofilijus Matulionis. Tuomet reikėjo turėti nemažai pinigų, nes sostinė buvo brangus miestas. Už mokslą kunigų seminarijoje taip pat reikėjo mokėti. Tėvo ūkio galimybės buvo kuklios, o jaunojo Teofilijaus planai – ambicingi. Laimei, atsirado rėmėjas – Gintvilėškio vienkiemyje gyvenantis pasiturintis ūkininkas Kazys Strazdas, pasiryžęs bent metus apmokėti Teofilijaus studijas. Kilnus poelgis.

Pirmieji metai Peterburgo kunigų seminarijoje Teofilijui praėjo sėkmingai, tačiau abejonės dėl pašaukimo ir susilpnėjusi sveikata paskatino apleisti seminariją. Išsprendęs pašaukimo klausimą Teofilijus po kelių metų vėl grįžta siekti kunigystės, tačiau atšiaurus klimatas daro savo – bebaigiant seminariją sveikata taip pašlįja, kad net iškyla pavojus gyvybei. Seminarijos vadovybė, nenorėdama rizikuoti, paankstina kunigystės šventimų datą ir siūlo kuo greičiau vykti į Krymą gydytis. Kun. Teofilijus pasirenka grįžti į tėviškę ir gydytis lietuviško kaimo oru. Po kelių mėnesių jis atgauna sveikatą ir pilnas energijos bei apaštališko užsidegimo išvyksta į pirmąją savo paskyrimo vietą Latvijoje.

Vėliau sielovadinė tarnystė kun. Teofilijui vėl atves į St. Peterburgą, t. y. ten, kur drėgnas oras, žiemą dienos tamsios, o vasarą naktys šviesios, bet meilė žmonėms nugali visus sunkumus. Tuo būdu ganytojas Teofilijus supanašėjo su Kristumi, kuris „godžiai nesilaikė savo lygybės su Dievu, bet apiplėšė pats save“ (Fil 2,6-7) dėl žmonių išganymo. Taip elgiasi tikrieji ganytojai, dėl žmonių išganymo nebijantys atiduoti savo gyvybės.

Skardinė su St. Peterburgo oru teprimena mums tuos St. Peterburgo žmones, dėl kurių palaimintasis Teofilijus meldėsi, aukojosi, kentėjo, nes juos nepaprastai mylėjo Kristaus meile.

Mons. dr. Algirdas Jurevičius